

«ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ»

Ι.Μ.Κ.Α.Ω.

Ι.Ν. Αγίων Αποστόλων
Πέτρου και Παύλου
Πεύκης

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΑΗΓΑΡΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΩΡΩΠΟΥ

Εβδομαδιαία έκδοση Του Ιερού Ναού
Αγίων Αποστόλων Πέτρου & Παύλου Πεύκης

Νικολάου Πλαστήρα και Πατριάρχου Γρηγορίου Ε'
Τηλ. 2108027738, E-mail: agioi.apostoloi@gmail.com
www.agioiapistoloi.gr

ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2020. 12' ΛΟΥΚΑ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ

Παμφίλου μάρτυρος και των συν αυτώ, Φλαβιανού πα-
τριάρχου Κωνσταντινουπόλεως

Έτος 13^ο Τεύχος 566

"Στην Ευαγγελική περικοπή της Κυριακής του Ασώτου"

(π. Νικόλαος Λουδοβίκος)

Νομίζω πώς από τό σημερινό Εύαγγέλιο μπορούμε νά καταλάβουμε, μελετώντας προσεκτικά, πώς ή μόνη χαρά τοῦ ἀνθρώπου, ή μεγάλη χαρά, από τήν όποία πηγάζουν όλες οι χαρές, ή χαρά ή μόνη τοῦ ἀνθρώπου, είναι ό Θεός. Γι' αυτό και ή Έκκλησία μας καταλάμπεται από αυτήν τή χαρά. Αὐτή ή χαρά δέν είναι μία χαρά κοινή, τοῦ Πάσχα, έχει και τήν Μ. Παρασκευή προηγουμένως. Δέν είναι μία κοινή εύφορία, είναι ή χαρά τής μετανοίας.

Πρέπει νά προσέξουμε νά μήν κατανοοῦμε τή μετάνοια ψυχολογικά και άτομιστικά μόνο. Η μετάνοια δέν είναι μία μεταβολή στην αὐτογνωσία και μόνο, πού μάς δίδαξαν οι δυτικοί Θεολόγοι μέ πρώτο τόν Αὐγουστῖνο. Δέν είναι μόνο μία μεταβολή στή γνώση τοῦ ἑαυτοῦ μας. Είναι κάτι πού

ἀφορᾷ τὴν ἴδια τὴν ὑπαρξή μου, τὴν ὄντολογία. Θὰ λέγαμε εἶναι κάτι πού ἀφορᾷ τὸ γεγονός, τὸ εἶναι, τὴν ὑπαρξη, εἶναι κοινωνία.

Καί ἐγὼ ἔχω ἐκπέσει τῆς κοινωνίας καί δέν ἔχω τὸ εἶναι μου. Δέν ἔχω τὴ ζωή, παρόλο πού φαίνεται πὼς τὴν ἔχω. Εἶναι τὸ αἶσθημα διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἄνθρωπος πραγματικά φαίνεται νὰ σταυροῦται τῷ κόσμῳ, φαίνεται νὰ ἀρνεῖται τὴν κοινή εὐφορία τοῦ κόσμου, πλὴν ὅμως αἰσθανόμενος ὅτι τὸ εἶναι, ἡ ζωή, ἐνεργεῖται πολὺ βαθύτερα, πολὺ πληρέστερα, ἀπ' ὅτι ὁ κόσμος συνήθως μπορεῖ νὰ καταλάβει καί νὰ νιώσει. Ἔτσι ὁ ἄνθρωπος πραγματικά μέ τὴ μετάνοια ἀνήκει σέ ὅλους καί καταλαβαίνει τὴν ἀληθινὴ ζωὴ μέ τὸ νὰ ἀνήκει σέ ὅλους καί νὰ μπορέσει νὰ προσφερθεῖ σέ ὅλους.

Τὸ νὰ μάθεις τὴν τέχνη τοῦ νὰ προσφέρεις σέ ὅλους, τὸ νὰ μάθεις τὴν ἀπλότητα τοῦ Θεοῦ, καί νὰ τὸ ποῦμε μέ ἄλλα λόγια, νὰ μάθεις πὼς ὁ Θεὸς φανερά μετέδωσε τὴν ἀπλότητα πρὸς ὅλους καί ἐνῶ ἐμεῖς ἔχουμε γίνει τόσο περίπλοκοι, ὁ καθένας, καθὼς εἴμαστε κλεισμένοι -ἀκριβῶς γι' αὐτό- στὴ φιλαυτία μας. Ἡ μετάνοια εἶναι μιά μεγάλη καί ισόβια σπουδή, εἶναι μιά μεγάλη καί ισόβια χαρά. Τὸ μυστήριο τοῦ Σταυροῦ εἶναι μυστήριο τῆς ἀναστάσεως. Ὁ Σταυρὸς εἶναι ἡ μετάνοια. Εἶναι αὐτὸ πού βιώνουν καί λένε οἱ Πατέρες μας, ὅτι δηλαδή ὅλος ὁ κόσμος εἶναι ἔργο τοῦ Θεοῦ καί μόνον διὰ τοῦ Θεοῦ ἀληθεύει.

Στὴ μετάνοια ξαναβρίσκουμε τὰ ἴχνη τοῦ Θεοῦ στὸν κόσμο. Μαθαίνομε τὸν τρόπο αὐτῆς τῆς ἀπλότητος τοῦ εἶναι. Μαθαίνομε πὼς τὸ εἶναι, ἐνεργεῖται, ὑπάρχει ὡς κοινωνία. Μαθαίνομε ὅτι ὅλοι εἴμαστε ἓνα. Καί μαθαίνομε ὅτι ἡ ζωὴ αὐτὴ τῆς ἐνότητος εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἰδιοῦ καί μαθαίνομεν ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ αἴσθησις τοῦ Θεοῦ μέσω τῶν μυστηρίων.

Γι' αὐτὸ ἡ Ἐκκλησία, βλέπετε, ἔβαλε αὐτὰ τὰ ἀναγνώσματα πρὸ τῆς Τεσσαρακοστῆς, γιατί εἶναι ἡ Σαρακοστὴ ἀκριβῶς μιά ἀφιέρωση, ἓνα ἀφιέρωμα τοῦ καθενός μας στὸν Θεό. Μέ τὸν γλυκὺ αὐτὸ καί ἀπαλό τρόπο εἶναι ἡ μετάνοια προσωπική. Δέν εἶναι νομικὴ ἡ μετάνοια, δέν εἶναι νομικισμός. Εἶναι ὁ τρόπος μέ τὸν ὁποῖο καταλαβαίνουμε πραγματικά τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καί ἀνοιγόμαστε καί ἐμεῖς στὴν ἀγάπη αὐτὴν.

Ἡ μετάνοια εἶναι ἓνα ἐρωτικό γεγονός.

Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς βλέπομε στὸ Εὐαγγέλιο σήμερα ὅτι ὁ μετανοῶν ἁμαρτωλὸς αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἐσκόρπισε τίποτε ὀλιγώτερον ἀπὸ τὴν οὐσίαν του -ἡ λέξη αὐτὴ «οὐσία» ἔχει πολλές σημασίες- ἐσκόρπισε τὸν ἑαυτό του

χωρίς ουσία, θά μπορούσαμε νά ποῦμε. Ὅμως μέ τήν μετάνοια αὐτός ὁ ἄνθρωπος ἔχει τόν «μόσχον τόν σιτευτόν», ἔχει ἓνα κομμάτι χαρᾶς, ὅπως λέγει ὁ ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος, πού δέν μπορεῖ κανείς νά τοῦ τό πάρει. Καί ὁ ἄλλος ἀδελφός, ὁ πρεσβύτερος, ἔχοντας τή σκληρότητα τήν νομική, δέν ἔχει «μόσχον σιτευτόν»! Οὐδέποτε, λέγει, ἔλαβα ἔρριφον! Τίποτε δέν ἔχω λάβει. Δέν ἔχω χαράν!!!

Πιστέψτε με ἡ μεγαλύτερη κατηγορία πού ἀπευθύνθηκε ποτέ στους Χριστιανούς εἶναι αὐτή πού ἀπηύθυνε ὁ Νίτσε: ὅτι οἱ Χριστιανοί δέν ἔχουν χαρά! Καί δέν ἐννοῶ αὐτή τήν τοῦ κόσμου, τά τραγούδια κτλ., ἐννοῶ αὐτήν τήν χαρά τήν ὁποία εἶχε ὁ ἄσωτος μέ τόν «μόσχον τόν σιτευτόν»! Ἐννοῶ τήν χαρά, ὅτι ἔλαβε μέρος στή Θεία Ζωή! Τήν ἐκπληξη, τήν ἀναπάντεχη αὐτήν, τήν ἐρωτική ἐκπληξη τοῦ προσώπου πού βρέθηκε μπροστά στό πέλαγος τῆς Θείας ἀγάπης, μέ τή μετάνοια.

Ἐνῶ ὁ ἄλλος, ὁ πλήρης ἐντολῶν καί τηρήσεων, ἦταν ἀδύνατον νά καταλάβει τόν θεῖο ἔρωτα. Λέγει κάπου ὁ π. Παῖσιος: Εἶναι πολύ παράξενο τό γεγονός αὐτό· τό πῶς κοσμικοί ἄνθρωποι ὅταν τούς πεῖς γιά τόν θεῖο ἔρωτα τόν καταλαβαίνουν, καί ἄνθρωποι χριστιανοί δέν καταλαβαίνουν τόν θεῖο ἔρωτα. Δέν ἔχει σπάσει μέσα τους κάτι, τό ἐγώ, δέν ἔχει βρεῖ τήν διέξοδό του πρὸς τήν ἀγάπη. Μπορεῖ νά εἶναι γεμάτοι ἀπό ἀρετές, ἀλλά καί τίς ἀρετές αὐτές τίς χρησιμοποιοῦν γιά νά θωρακίσουν τό ἐγώ τους. Δέν τίς χρησιμοποιοῦν ὡς ὁδούς, δέν τίς χρησιμοποιοῦν ὡς διοδεύσεις πρὸς τό μυστήριο τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Λέγει κάπου ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής ὅτι «ἡ ἀρετή ἔστω διά τήν ἀλήθειαν». Οἱ ἀρετές εἶναι μέσα, δέν εἶναι αὐτοσκοποί, ὅπως εἶναι αὐτοσκοποί στή φιλοσοφική ἀρετή. Δέν εἶναι αὐτοσκοπός νά εἶμαι ἐλεήμων, ἀγαθός, φιλόανθρωπος. Εἶναι ιδιώματα τοῦ Θεοῦ, πού γιά μένα εἶναι «ἄκτιστες ἐνέργειες», «ἄκτιστοι λόγοι» πού μέ ικανώνουν νά ζήσω ἐν τῷ Θεῷ.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὁ σκοπός, ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ σκοπός. Δέν εἶναι τό νά εἶμαι ἐνάρετος ἀπλῶς· μπορεῖ νά σημαίνει μεγάλη φτώχεια ἡ ἀρετή, ὅταν συνοδεύεται μέ τό θανάσιμο αὐτό κλείσιμο. Τό κλείσιμο αὐτό σπάει ἀκριβῶς ἡ μετάνοια καί ὁδηγεῖ τό εἶναι ἐν κοινωνίᾳ μετά τοῦ Θεοῦ καί μέ ὅλη τήν κτίση. Γι' αὐτό ἀκριβῶς πάντοτε οἱ Πατέρες μιλοῦν γιά τίς ἀρετές, συνδέοντάς τες πάντοτε, μέ τήν μετάνοια καί τήν ταπείνωση!

Ἡ θεοπτία εἶναι ἡ μετάνοια!

Ἡ κατάσταση τῆς αἰώνιας ζωῆς εἶναι μιά κατάσταση ἡ ὁποία ὁδοποιεῖται διά τῆς μετανοίας, ἀλλά ὄχι μέ τήν νομική αἴσθησις ἡ ἔννοια

τῆς μετανοίας, ἀλλά μέ αὐτήν τήν ἐρωτική καί χαρμόσυνη αἴσθησι, ὅτι ὁ Θεός μέ ἀγαπάει καί ἐγώ εἶμαι ἀνάξιος τῆς ἀγάπης Του. Καί ἔρχεται λοιπόν «ὁ μόσχος ὁ σιτευτός καί ὁ δακτύλιος καί τά καινούρια ροῦχα», καί ὅλα αὐτά τά ἐσχατολογικά, τά ἐνδύματα τά ὁποῖα ἐπιφυλάσσει ὁ Θεός σέ ἐκείνους πού μετανοοῦν. Καί παραδόξως οἱ ἄλλοι, αὐτοί πού ἔχουν τίς ἀρετές καί τίποτε ἄλλο, δέν ἔχουν αὐτή τή δυνατότητα. Ἡ λογική αὐτή εἶναι παράξενη, θά ἔλεγα ὅτι εἶναι ἐρωτική λογική. Δέν ἐξηγεῖται ἀλλιῶς. Δέν νομίζω ὅτι μπορούμε νά τό καταλάβουμε ἀλλιῶς. Ἕνας ἄνθρωπος ἀκοινωνήτος, γεμάτος ἀρετές, δέν ἔχει Θεό. Καί ἕνας ἄνθρωπος παναμαρτωλός γεμάτος μετάνοια εἶναι ὁ «ἄσωτος υἱός».

Αὐτό εἶναι χαρμόσυνο γιά ὅλους μας, γιατί ἀρετές μπορεῖ νά μήν ἔχουμε, ἔχουμε ὅμως ἀμαρτίες, ἔχουμε ἐλλείψεις, ἀλλά μπορούμε νά ἔχουμε αὐτή τήν πνευματική τήν σταυροαναστάσιμη χαρά τῆς μετάνοιας. Αὐτό μᾶς δίνει κουράγιο στήν πνευματική ζωή. Αὐτό εἶναι μεγάλο πράγμα. Ἐκφράζει ἰσοβίως τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καί τήν ἔκπτωσή μας ἀπό τήν ἀγάπη αὐτή.

Αὐτό εἶναι πού σᾶς εὐχομαι νά κερδίσουμε: Νά δεχθοῦμε πραγματικά νά ἀγωνισθοῦμε νά σβήσουμε τή φιλαυτία καί νά κοιτάξουμε ὅλο τόν ἑαυτό μας, νά τόν «προσάξωμεν ὡς θυσία δοξολογική», ἔτσι ὅπως ὁ ἄσωτος ὁ ὁποῖος ἐπιστρέφει δοξολογώντας. Ἐνῶ ὁ ἄλλος, ὁ νομικός «ἄμεμπτος» ἀδελφός, «ὁ μέγας», ὁ «ἐνάρετος» ἀπλῶς καί μόνον, δέν μπορεῖ νά φθάσει στή θεοπτία, δέν ἔχει πνεῦμα Θεοῦ.

«Διά τήν ἀλήθειαν, λοιπόν, ἔστω ἡ ἀρετή»!

Οἱ ἀρετές εἶναι τόποι θεανθρώπινης ζωῆς, εἶναι τό Θεανθρώπινον τοῦ Θεοῦ, τό ὁποῖο ὅταν τό ἀποκτήσουμε, τό πλησιάσουμε, μᾶς ὁδηγεῖ, ὅπως λέγει ὁ ἅγιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ, στήν ἀπόκτηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. «Εἶναι χῶροι οἱ ἀρετές τοῦ Ἁγίου Πνεύματος», ἔλεγεν ὁ ἅγιος Σεραφεῖμ. Καί διά τῶν ἀρετῶν ἐλπίζομεν πραγματικά, τά αἰώνια αὐτά χαρίσματα, τά ὁποῖα δέν εἶναι μακριά μας. Οὔτε ἡ θεοπτία εἶναι κάτι πού εἶναι πολύ μακριά ἀπό μᾶς. Ἀπό τήν πρώτη στιγμή πού θά πεῖ κανείς «μετανοῶ», ἐσωτερικά, ἔχει πρώτου βαθμοῦ θεοπτία. Ἔχει μιά πρώτη θέα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ! Εὐχομαι καλή Σαρακοστή ἀπό καρδίας σέ ὅλους καί ὅλες.